

כל עבירה שחייבים עליה כרת במזיד, וחסאת בשגגה, ונסתפק לו אם חטא בשוגג, וכגון שהיו לפניו שתי חתיכות האחת חלב והאחת שומן, וסבור היה ששתיהן שומן ואכל אחת, ונודע לו שהאחת היתה חלב ואינו יודע איזה אכל, הרי זה מביא אשם תלוי, והיא מגינה עליו מן היסורים עד שיוודע לו ויביא חטאת.

מיתבי ממשנה בכריתות כג ב על דברי רב אשי ורב נחמן שאין אומרים כל העומד לזרוק כזרוק דמי:

דתנן: **המביא אשם תלוי** משום שנסתפק לו אם חטא, **ונודע לו שלא חטא** נכי היתה אותה חתיכה של שומן והשניה היא זו שהיתה של חלב], כיצד יעשה:

אם עד שלא נשחט האשם נודע לו, יצא וירעה בעדר עם שאר בהמותיו, כי חולין הם כיון שלא חטא.

דברי רבי מאיר.

וחכמים אומרים:

קב-ב **ירעה עד שיסתאב** [יפול בו מום], ואז **ימכר ויפלו דמיו לנדבה**. (1)

רבי אליעזר אומר:

יקריב את האשם, שאם אינו בא על חטא זה, הרי הוא בא על חטא אחר שאינו ידוע לו. (2)

ואם **משנשחט האשם** — ועדיין לא נזרק — **נודע לו שלא חטא:**

הדם ישפך שהרי חולין הוא, **והבשר ישרף** כדין חולין שנשחטו בעזרה. (3)

ואם נודע לו **משנזרק הדם:**

הבשר יאכל כשאר אשמות, ומשום שבשעת הזריקה שהיא המכפרת הרי היה עדיין ספק, ואשם תלוי מתחילתו לכפר על ספק הוא בא.

רבי יוסי אומר:

אפילו אם נודע לו כשהיה הדם עדיין בכוס — יזרק הדם **והבשר יאכל.**

ואמר רבא לפרש טעמו של רבי יוסי שאינו מחשיבו כחולין:

רבי יוסי בשיטת רבי שמעון אמר, דאמר

העומד לזרוק כזרוק דמי, מכל מקום, לענין טומאת אוכלין כיון שלא נעשה אוכל בפועל אין סברא שייטמא טומאת אוכלין; אלא שצריך ביאור: מאי שנא ד"כל העומד לפדות כפדוי דמי" אמרינן אף לענין טומאת אוכלין.

1. היינו שמביא מן הדמים עולות שמקריבים על המזבח כשהמזבח בטל מקרבנות אחרים; וטעמם של חכמים מבואר בכריתות כג ב: מתוך שלבו נוקפו גמר ומקדיש לה.

2. ביאר רש"י: רבי אליעזר לשיטתו, שהוא סובר במשנה דכריתות כה א: מתנדב אדם אשם תלוי בכל יום.

3. נתבאר על פי לשון רש"י כאן; וברש"י בכריתות כג ב כתב: ואף על גב דחולין שנשחטו בעזרה בקבורה בעלמא, האי בשריפה דהוי כזבח פסול.

וראה עוד בתוספות בכריתות כג ב מה שביארו לדעת חכמים, למה לא יקריבנו לעולה.